

De Herauld

dan de

Bereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatblad No. 124.)

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE, Abonnementen en Advertentien aan de ADMINISTRATIE BUREAU: Warmoesstraat 96, te Amsterdam. Inzendingen, die later dan *Donderdag's* namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 3 Maart 1912. N°. 1783.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden f 1.30, voor België per jaar f 5.30 bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar f 6 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers f —.10. Abonnementen worden aangenomen door het Bureau te Amsterdam, Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. Advertentien: van 1 tot 6 regels f 1.20, voor elken regel meer f —.20. Aanvragen en vermelding van liefdegaven f —.12 per regel.

Dan de Voleinding.

XLVII.

TWEDE REEK.

IX.

Haar uitgang is van het einde des hemels, en haar ommekeer tot aan de einden daarvan; en niets is verborgen voor hare hitte. Psalm 19: 7.

Keeds uit het aangevoerde blijkt, hoe het toekomstig lot van onze aarde allerminst op zichzelf staat, maar verwekt is in hetgeen ons gehele zonnestelsel te wachten staat. Zelve niets dan een donkere bol, ontvangt onze aarde haar warmte, haar leven, haar bezieling eeniglijk van de zon, zoodat haar lot onafscheidelijk aan het lot van de zon verbonden is. En daar nu de zon niet alleen onze aarde verlicht en verwarmt, maar nog zeven andere planeten hierin deelen doet, spreekt 't vanzelf, dat de toekomst van onze aarde ten deele ook zal afhangen van hetgeen met die zeven andere planeten gebeurt. Iets wat te meer geldt, daar onze aarde midden in deze groep planeten inligt. Twee, straks drie, doende de betekenissen van het feit, dat onze aarde niet op zich zelve staat, maar opgenomen is in een zeer ingewikkeld stel van hemellichamen, lichtglansen en krachtwerkingen, die op haar toekomstig lot van overwegenden invloed kunnen zijn. Reden te meer, om de illusie van een altoosduurende en onveranderlijke wereld op te geven, en met Schrift en Wetenschap beide aan den komenden ondergang van onze wereld geloof te hechten.

En hiermede komen we dan tot de derde soort lichamen, die zich in ons zonnestelsel bevinden, en uit dat zonnestelsel af en toe met onze aarde in aanraking komen, t. w. tot de *Meteoren*, ook wel maansteenen of meteorolieten genoemd. Het zijn groote of kleine stukken van steenachtige of metaalachtige formatie die nu eens als groote steenen of metaalstukken plotseling op de aarde vallen, of in tal van kleine stukken breed gespreid op onze aarde neerkomen. Gelijk men weet, beweren de aanhangers van den Islam, dat de *Kaaba*, die zij te Mekka voor heilig houden, zulk een meteorsteen zou zijn, en ook van andere brokken ijzer of steen, die men wel niet heeft zien vallen, maar die toch tamelijk duidelijk op hooger oorsprong wijzen, wordt algemeen vermoed, dat ze uit de lucht op de aarde zijn neergelagen. Met name bekend zijn hiervan het groote stuk ijzer, dat te San Catharina in Braasilje wordt gevonden, en dat 2250 Kilogr. weegt. In Mexico heeft men op meer dan één plaats zulke stukken tot van 50 tons gevonden. Het groote stuk meteorijzer dat kapitein Ross in Groenland vond en dat in 1804 naar New-York is overgebracht, wordt geschat op 45 tons. Men vindt deze brokstukken ijzer op plaatsen, waar van ijzer in den bodem geen sprake is, en in een vorm en massa, die elke gedachte uitsluit, alsof ze door menschen daar ter plaatse zouden zijn nedergelegd. Er blijft daarom weinig anders over, dan te vermoeden dat ze uit de atmosfeer ter plaatse zijn neergelagen. Ook vertoont deze meteoren veel streepen en teekeningen, die alleen uit het nederdalen door de atmosfeer kunnen verklaard worden. De meeste meteorsteenen zijn uit den aard der zaak minder belangrijk, te meer daar ze veelal in veel kleinere gewichten neerkomen. Daarentegen vallen ze soms in zeer grooten getale tegelijk neer, zooals reeds uit het jaar 476 voor Christus ons bericht wordt van den steenregen die bij Aegospotamos in Thracië neerkwam. In 1803 kwamen te Lalge in Normandië op eenmaal 3000 zulke steenen uit den hemel vallen. Een steen, in 1866 midden in Hongarije neergelopen, weegt niet minder dan 300 kilogram. Te Madrid viel in 1896 zulk een meteorsteen zelfs midden op den dag uit de lucht neer, die door zijn glans schier ieder die op straat was, tijdelijk met blindheid sloeg.

Met dit verschijnsel der meteoren hangt dan weer saam de dusgenaamde steenregen en het plotseling lichten van een schijnbare ster, die opeens opkomt, straalt, vuurt, glanst, en dan weer geheel verdwijnt, soms een stofregen van kleine meteoren achter latend. Tijd van waarneming bestaat voor deze verschijnselen in den regel weinig, maar toch blijven ze interessant, daar ze onderstellen doen, of dat van onderscheidene planeten en kometen scherven van kleinen omvang afschillen, of dat er

geheel afgescheiden van planeten en kometen, geheele massa's van kleine sterren of metaalbrokken in ons zonnestelsel zich om de zon voortbewegen, die, bij de onregelmatigheid van hun baan, en hun losse samenstelling, springen en uiteenbarsten, tegen onze aarde stooten, en op die wijze al deze ongeregelde verschijnselen teweegbrengen, die op zichzelf zeer bedenkelijk schijnend, toch meestal zonder ernstige gevolgen verlopen zijn.

Slechts in zoover hebben ook deze meteoren voor het proces van ons zonnestelsel betekenis, als ze tot in het kleine aantoonen, in welk verband onze aarde verwekt is. Wie op de kaart van ons zonnestelsel den loop van alle planeten en van hun manen nagaat, die naspert, hoe de banen der tal- en talloose kometen hier doorheen zijn gevlochten, en zich dan nog daarbij de banen van deze meteoren denkt, tot ze tegen de aarde of tegen een andere planeet aanklotten, ziet tenslotte een warrel voor zich van allerlei groote en kleine lichamen, elk met zijn eigen baan, die onze aarde zoo omringen en als omvlechten, dat het is of er van een zelfstaandige aarde geen sprake kan zijn. En al is dit nu overdreven genomen, toch blijft het feit, dat de verschijning van onze aarde in het Heelal een gansch anderen indruk op u maakt, zoo ge die aarde op zich zelf en apart neemt, of te wel, zoo ge haar neemt gelijk ze in ons zonnestelsel verwekt ligt. Dat onze aarde desentemmen een afzonderlijke, eigen bestemming heeft, en onder alle sterren in het Firmament het hoogst in betekenis staat, volgt dan ook reeds uit wat de Schrift ons als haar eerste woord toeroept: „In den beginne schiep God den hemel en de aarde.“ In deze uitspraak toch wordt niet alleen ons zonnestelsel, maar heel het Firmament onder den naam *hemel* saamgevat, en wordt er uit dit majestueuse Firmament slechts één enkel gesteente, en dat wel *onze aarde*, afgezonderd. Zij alleen staat om haar hoogte en wonderde roeping tegen geheel het Firmament over. Er zijn feitelijk maar twee dingen in den beginne geschapen: 1° de hemel; en 2° de aarde. Al het overige wordt alzoo tot den hemel gerekend, ook de planeten en kometen, zelfs de meteoren, en alleen de aarde staat als een afzonderlijke Schepping Gods met geheel eigen roeping en een geheel eigen bestaan hier tegenover. Altoos zóó echter, dat ze niet van het Heelal wordt losgemaakt, maar in het Heelal blijft ingeweven, zóó ingeweven zelfs, dat ze in het wonderde weefsel van de banen van ons zonnestelsel zich als verliest en opgaat.

een stadium van aanzijn, dat bestemd is om bij later ontwikkeling in een veel hooger stadium van aanzijn over te gaan. De schepping zelve, gelijk ze zich aan ons voordoet, draagt als de profetie in zich van een nog veel hooger heerlijkheid. En wel verre van de verwachting die de Schrift wekt, en die ons doet uitgaan naar een rijk der zuiverste volkomenheid, te weerspreken, maakt, geheel natuurlijk bezien, de plaats van onze aarde in het zonnestelsel, en van het zonnestelsel in het Firmament, den indruk van een voorbereidend stadium, waaruit het zich alles in langzaam proces naar veel heerlijkere Volending voortbeweegt.

Voor de kleinheid en nietigheid van onze aarde, gezien tegenover de onmetelijkheid van het Heelal, en haar feitelijk optreden als een onbeduidend hemellichaam onder de duizenden veel machtiger lichamen, die zich in de eeuwige ruimte traag of snel voortbewegen, heeft reeds lang ook de kenners met bezorgdheid voor haar toekomstig lot vervuld. Niets toch waarborgt het voortduren van de haar gunstige omstandigheden, waaronder we op dit oogenblik verkeeren. Schier in alles hangt we thans van de zon af, en wel in dien stand, waarin de zon zich tegenwoordig voordoet. Stond deze vast, dat de zon onveranderlijk was, zou dit althans een groote mate van gerustheid voor het gelukkig voortbestaan van onze aarde kunnen geven. Maar juist dit is niet het geval. Een zon die met zoo ontzaglijk gloed en glans in het heelal instraalt, verbruikt natuurlijk allens de stof waaruit haar gloed en glans opkomt. Bij langen duur kunnen hier dus veranderingen intreden, die voor onze aarde van noodlottige betekenis kunnen worden. Doch ook afgezien hiervan zweeft onze aarde in een hemelruim, waarin miljoenen andere hemellichamen zich met haar bewegen, en ontstaat hierdoor het gevaar, dat vroeg of laat een hemellichaam uit zijn baan glipt en de baan onzer aarde snijdt; een snijding die voor onze aarde vernietigend zou kunnen zijn. Van lichtende bollen is dit nog minder te vrezen, daar dezer loop ons reeds voor lang bekend kon zijn, maar er zijn ook geheel donkere bollen. Onze aarde is er zelve zoo één, en met onze zonne-planeten staat het niet anders. Van menige donkere ster, die geen licht van elders opvangt, weten we niets. We weten niet hoeveel er zijn, noch waar ze zich bevinden, noch of ze zich bewegen, en zoo ja, in welke banen. En ook, ze kunnen uit zoo schier eindeloos afstand tot ons naderen, dat ze nu nog verre af zijn, maar toch plotseling op ons kunnen stooten. Bleek nu reeds, dat er sterren zijn, wier licht honderden van jaren behoefde om ons te bereiken, dan kan er vooraf onder de donkere bollen nog zulk een heiliger sterren zijn, van wier bestaan we niets vermoeden, en die toch zich naar ons toe bewegen. Astronomen hebben dan ook onomwonden de mogelijkheid van zulk een voor onze aarde dooddelijk ontmoeting toegegeven.

Natuurlijk voegt het ons hier met de uiterste voorzichtigheid te spreken. Afgezien toch van zonde, dood en vloek laat het zich niet wel denken, dat de oorspronkelijke Schepping er op zou aangelegd zijn geweest om heel dit aardrijk in zulk een allesvernietigende catastrofe te doen eindigen. De indruk, dien het Schriftverhaal bij ons achterlaat, is zeer zeker niet, dat ware de zonde uitgebleven, het leven op deze aarde eeuwiglijk onveranderd zou hebben voortgeduurd. Veleer was 't al op een komende historie aangelegd en profeteerde die historie de Volending die te wachten stond. En deze Volending kan niet zijn algeheele zelfvernietiging, maar moet zijn een ontplooiing, gelijk aan die welke ons in het opkomen van de kapel uit de rups zoo schoon natuur-zinbeeldig is voorgeteekend. Rekenen we daarentegen niet met wat geschied zou zijn bij onzondig verloop der wereldhistorie, maar met den toestand die na den val intrad, dan is een doorwerking van het beoef tot in het wezen van het aardrijk zelf ons niet alleen niet vreemd, maar zelfs natuurlijk. Wie de Schrift leest, en hierin de profetie van den ondergang van deze wereld opslaat, vindt 't alleszins begrijpelijk, dat het hierop ten slotte uit moet loopen. Wel komt 't dan ten slotte toch tot een Volending in heerlijkheid, maar dit resultaat wordt verreekt door een rechtstreeksch ingrijpen van onzen God.

Hier teekent zich alzoo tweemaal mogelijkheid. De eerste is die van een onzondige ontwikkeling die ons aardrijk langs historische weg zou hebben doen rijpen voor groter heerlijkheid, en hierbij zou een catastrofe vaneel uitgesloten zijn geweest. Het had niet anders kunnen zijn, dan de

kapel uit de rups ontkiende. Maar hiernaast staat de heel andere mogelijkheid, die op onzen feitelijk toestand toepasselijk is. Ons aardrijk niet meer in zijn oorspronkelijke Scheppingszuiverheid, maar ten proef aan zonde en bederf. Als gevolg hiervan een langzame ontreding, die ten slotte in een catastrofe moet eindigen, en God zelf is 't, die deze catastrofe inleidt door zijn wondermacht, en door diezelfde wondermacht de nieuwe aarde onder den nieuwen hemel doet opkomen. Dat nu bij die catastrofe de wereldbrand op zou komen uit gegevens, die nu reeds in het Heelal aanwezig zijn, is met deze voorstelling in het minst niet in strijd. De aarde wordt nu eenmaal door de zon, omdat ze zoveel machtiger lichaam is, aangetrokken. Dat de zon ze toch niet tot zich trekt en opslorpt in haar vuurgloed, is het gelukkige gevolg van den afstand die tusschen ons en de zon ligt, in verband met de snelheid van de beweging onzer aarde, en ten deele ook van haar gewicht, maar juist dit sluit niet uit, dat, door langzame verandering, de afstand minderen en de snelheid wijzigingen ondergaan kon, zoodat tenslotte de aantrekkingskracht van de zon het kon winnen, en deze wereld verloren zou zijn. Dan zou 't toch God zijn, die het deed, en die de toestanden, die tot deze catastrofe leiden, zou doen intreden; maar het zou niettemin door geen andere gegevens geschieden, dan die van de ure der Schepping af, in en door de Schepping gegeven waren. Iets waarop we wijzen, niet om te zeggen, dat God Almachtig niet ook zeer wel door andere, dusver ongekende krachten zou kunnen ingrijpen, maar alleen om te doen inzien, dat dit op zichzelf niet noodzakelijk zou zijn, en dat het in niets Gods wondermacht zou verkorten en verkleinen, zoo de eindcatastrofe veroorzaakt werd door gegevens, die van meet af in deze Schepping verscholen waren.

Nadruk moet er vooral op gelegd, dat phantasierijke astronomen, zooals dit vooral in Flammarion uitkwam, glim men te veel aan hun profetieën hechten, om alle gerustheid in het leven zouden benemen. Wat Flammarion ons voorhoudt, dat we op elk oogenblik van den dag botsen kunnen tegen een vaste ster, een planeet of komet; dat we stooten kunnen tegen een hemellichaam, duizendmaal groter dan onze aarde, en bij dien stoot in damp en rook opgaan; dat een zwerf machtige meteoren heel ons aardrijk verwoesten kan; dat we door de zuiging van een ander hemellichaam uit ons verband met de zon konden worden losgerukt, om in het ledig van de wereldruimte geslingerd te worden, en door een andere vaste ster te worden aangetrokken, en zoo veel meer,—zoo, als heusche profetie opgevat, heel onze wereld aan het toeval overgeven, en alle rust aan ons leven ontneemen. Daarentegen nu staat ons onwankelebaar geloof in de leiding die onze God aan heel het leven van het Heelal geeft, en zoo verstaan we het, dat de kundigste astronomen, wel verre van ons angst aan te jagen, veeleer, afgaande op wat het verleden hun leert, een onverwachte snijding van de banen ja wel niet voor onvermijdelijk, maar toch voor onwaarschijnlijk houden; iets waarmee ze wel niet alle vrees bannen, maar toch het rusten van ons hart in het albestuur onzes Gods vergemakkelijken.

DR. A. K.

DE TWEDE LIJDENSWEEK.

„Zichzelven beeneerd“.

En in gedaante gevonden als een mensch, heeft hij zichselven vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, ja den dood des kruises. Philip. 2: 8.

Eerst heeft de Zone Gods zichselven vernederd, en toen Hij zichzelf vernederd had, is hij voortgeschreden, en heeft in de tweede plaats zichzelf vernederd.

De zelfvernietiging ligt in de gestaltenis. Hij was in de gestaltenis Gods, en heeft toen die gestaltenis Gods afgelyd en de gestaltenis aangenomen van een dienstknecht. Wie in de gestaltenis Gods is, heerscht, wie in de gestaltenis van den dienstknecht overgaat, legt alle heerschappij af, aanvaardt het vlak omgekeerde, en is onderworpen. Hierin ligt alsoo voor den Christus de eerste groote verlossingsactie, dat hij, die als God heerscht, nu als dienstknecht in staat van onderworpenheid overging. Hij die schiep, ging over in de gestaltenis van 't creatuur. En dit was de zelfvernietiging van den Zone Gods.

Doch hierbij bleef het niet. Die in de gestaltenis Gods was, werd nu mensch en verschee derwege in de gestaltenis van een *diensd* creatuur, maar niet alle creatuur staat op één lijn. Keeds in de sterren aan het Firmament is onderscheid. De zon is